

JAARVERSLAG 2023
van de Nederlandse Bijenhoudersvereniging

Dit jaarverslag is goedgekeurd door de Ledenraad van de Nederlandse Bijenhoudersvereniging tijdens haar vergadering van 15 maart 2025

Dit jaarverslag vermeldt de activiteiten en resultaten van de Nederlandse Bijenhoudersvereniging (NBV) in het jaar 2023. Het verslag biedt inzicht in de inspanningen die zijn geleverd om de doelen van het jaarplan 2023 te bereiken, zoals vastgesteld door de Ledenraad op 17 december 2022.

Woord van de voorzitter

Geachte leden, imkers, relaties en belangstellenden,

In 2023 hebben we als NBV opnieuw stappen gezet om de uitdagingen binnen de imkerij aan te pakken en de belangen van onze leden te behartigen. Het afgelopen jaar stond in het teken van samenwerking, innovatie en groei. We hebben ons ingespannen om de positie van de imkerij te versterken en onze impact op de omgeving te vergroten.

We hebben dit onder andere gedaan door een structureel overleg met andere organisaties /verenigingen die zich bewegen in hetzelfde speelveld. Dit ImkersOverleg ontwikkelt zich positief en op een aantal vlakken zien we een verdere toenadering tot elkaar. Een voorbeeld hiervan is de opleiding Leraar Imkeren, waar in dit jaar de eerste voorzichtige stappen zijn gezet om deze cursus in 2024 van de NBV en IN gezamenlijk aan te bieden.

Ook in 2023 hebben we een actieve bijdrage geleverd aan de Nationale Bijen Strategie die nu 5 jaar bestaat. De samenwerking hierin is in de afgelopen jaren gegroeid tot een groep van circa 100 partners. Aan de ene kant een hele positieve ontwikkeling, meer organisaties dragen bij aan het doel van de NBS, aan de andere kant kan het werken met zoveel partners ook vertragend werken. De conclusie van 5 jaar NBS is dat er stappen gezet zijn, maar dat er nog meer stappen nodig zijn.

In 2023 hebben we ook een sterke of verdere opkomst gezien van de Aziatische Hoornaar. Dit heeft veel tijd en aandacht gevraagd van bestuur en bureau. We zien dat lokale en provinciale overheden nog niet overal een duidelijk beleid hierop hebben. Veel van de opsporing wordt opgepakt door lokale imkers, omdat de invasieve excoot het veelal op de honingbij gemunt heeft in haar voedselvoorziening. Vanuit deze constatering is de NBV kartrekker in de TaskForce Aziatische Hoornaar. Deze taskforce helpt bij het bundelen van de krachten om nesten op te sporen en informeert diverse (provinciale) contactpersonen over de aanpak van de Aziatische Hoornaar.

Na mijn benoeming in juni 2022 heb ik de de gelegenheid gehad om de vereniging nog beter te leren kennen. Ik heb ervaren dat de vereniging gedragen wordt door de veelal tomeloze inzet van zeer betrokken leden die de imkerij in zijn algemeenheid en de vereniging in het bijzonder een zeer warm hart toedragen. Deze ervaring geeft mij veel vertrouwen voor de toekomst van de vereniging en de imkerij. We worden geconfronteerd met de nodige uitdagingen; lokaal, regionaal, landelijk en zelfs internationaal. Uitdagingen binnen de imkerij, maar zeker ook in het behouden en verbeteren van de biodiversiteit. Uitdagingen die we met elkaar aan moeten gaan.

Dit jaarverslag geeft een overzicht van de activiteiten en resultaten van de NBV in 2023. Ik ben trots op wat we met elkaar bereikt hebben, maar realiseer mij dat er nog veel werk te doen is. We blijven ons inzetten voor een sterke en duurzame imkerij, in nauwe samenwerking met onze leden, partners, de medewerkers van het kantoor maar bovenal de vele vrijwilligers die actief zijn binnen onze vereniging.

Met vriendelijke groet,
drs. Wijnand Lodder
voorzitter Nederlandse Bijenhoudersvereniging

Inhoud

Woord van de voorzitter	3
De vereniging intern	5
Leden en cursisten.....	5
Landelijke Open Imkerijdagen	5
Studiedagen	5
Vakblad Bijenhouden	6
Website & sociale media	7
Bestuur & toezicht.....	9
Commissies & vrijwilligers.....	11
Communicatie & profilering.....	11
Biodiversiteit	13
Bijengezondheid.....	15
Onderwijs	17
Beleid.....	17
Opleidingen.....	17
De imkerij.....	19
Imkersoverleg	19
Onderzoek & Sectorale Interventie Bijenteelt	19
Ministerie van Landbouw, Natuur & Voedselkwaliteit.....	20
Registratie bijenvolken	21
Bijlage 1	22
Overzicht diverse commissies	22

De vereniging intern

Leden en cursisten

Leden

Aantal leden op 31-12-2023 8.378 *(dit waren er 8.450 op 31-12-2022)*

Cursisten/cursussen

Basiscursisten opgeleid plm. 1.300 *(daarvan zijn circa 650 lid geworden)*

Aantal cursussen 130

Voortgezet imkeren opgeleid plm. 250

Aantal cursussen 25

Landelijke Open Imkerijdagen

Een uitgebreid verslag van de Landelijke Open Imkerijdagen 2023 is op verzoek beschikbaar via nbvnbureau@bijenhouders.nl.

Deelnemende imkerijen 189 deelnemers (147 één dag, 42 twee dagen)

Bezoekers plm. 10.000 – 12.000 (geschat, o.b.v. evaluatie)

Studiedagen

De studiedagen werden door diverse groepen georganiseerd en zijn door de landelijke vereniging gesteund in de organisatie. De volgende studiedagen hebben plaatsgevonden:

Een uitgebreid verslag van de Studiedagen 2023 is op verzoek beschikbaar via

nbvnbureau@bijenhouders.nl.

Fysieke studiedagen

Assen	11-11-'23	85 bezoekers
Breda	18-11-'23	73 bezoekers
Sint Pancras	25-11-'23	74 bezoekers
Merkelbeek	25-11-'23	56 bezoekers

Online Studiedagen (webinars)

Volkenvermeerdering met geïntegreerde Varroabestrijding	2-11-'23	381 aanmeldingen
Keuze bijenras & echte verbetering van biodiversiteit	16-11-'23	249 aanmeldingen
Aziatische hoornaar	10-10-'23	600 aanmeldingen

Vakblad Bijenhouden

De 17^e jaargang van *Bijenhouden* verscheen net als in de voorgaande jaren zes maal. In totaal waren er 288 pagina's met nieuws, achtergrondinformatie, interviews en relevante advertenties.

De redactie van *Bijenhouden* was aan het begin van 2023 niet op volle sterkte. We namen afscheid van redacteur Caroline van der Laan, maar konden in de loop van het jaar twee nieuwe redacteurs verwelkomen. In het voorjaar sloten beeldredacteur Abe Maaijen en redacteur Job de Jonge aan.

Wintersterfte en varroa mijten zijn jaarlijks terugkerende onderwerpen. Nieuw is de aandacht voor de komst van de Aziatische hoornaar.

Extra aandacht was er voor de activiteiten van veel imkerverenigingen in het hele land die biodiversiteit hoog in het vaandel hebben staan. Met plezier gingen redactieleden op pad om in woord en beeld verslag te doen van verenigingen die de grond die zij in beheer hebben zo aantrekkelijk mogelijk te maken voor alle insecten. In elke uitgave staat een wilde bij centraal en uiteraard is er in elk blad aandacht voor drachtplanten.

Bijzondere imkers werden uitgelicht en onderwerpen als het wel of niet behandelen van bijen tegen mijten werden belicht van verschillende kanten.

Uiteraard is er iedere twee maanden aandacht voor het wel en wee binnen de verenigingen. De aangesloten verenigingen sturen trouw hun jubileumberichten, bijzondere activiteiten en overlijdensberichten toe. Met als feestelijk begin van ieder jaar de overzichtspagina met foto's van geslaagde cursisten uit het afgelopen jaar.

In het begin van 2023 is ook het redactiestatuut geactualiseerd en door het bestuur goedgekeurd.

Website & sociale media

Website www.bijenhouders.nl

In mei 2023 lanceerden we onze mooie nieuwe website, die beter toegespitst is op de behoefte van de verschillende bezoekers/gebruikers.

Bezoekers: 268.425 (270.000 in 2022)

Bezoekers bezoeken met name de onderdelen

- 1) Bijenblog met Ben Som de Cerff
- 2) Homepage
- 3) Nieuws
- 4) Aziatische hoornaar
- 5) Lokale verenigingen
- 6) Info over de basiscursus
- 7) Soorten bijen
- 8) Blog over Aziatische hoornaar
- 9) Landelijke Open Imkerijdagen
- 10) Aanbod basiscursus

in 2022:

1. Cursussen
2. Ben's Bijenblog
3. Soorten bijen
4. Informatie over zwermen

Imkernieuws

Ontvangers: 12.253 op 31-12-2023 (*dit waren er 11.126 op 31-12-2022*)

Aantal nieuwsbrieven verzonden: 15

Percentage geopend: gemiddeld 55,81% (2022: 62,2%, 2021: 55,7%)

Doorklik ratio: 13,58%

Social media

Facebook

Volgers: 4.400 volgers waarvan 277 nieuwe volgers (+37,8%)

Bezoeken: 4.700 (+475,1)

Bereik: 155.900 (+1.100%)

Aantal berichten: 70

LinkedIn

Volgers: 587 volgers waarvan 138 nieuwe volgers (+23.5%)

Bezoeken: 362

Bereik: 29.479

Aantal berichten: 30

Instagram

De NBV is vanaf 2023 actief op het social media platform Instagram.

Volgers: 45

Bezoeken: 548

Bereik: 16.900

Aantal berichten: 50

Bestuur & toezicht

Bestuur

In 2023 hebben we de volgende stappen gezet in de ontwikkeling van een toekomstbestendige verenigingsvisie, vernieuwing van statuten en het opmaken van het nieuwe beleidsplan:

- Er waren informele ontmoetingen tussen de Ledenraad en het bestuur, over de ontwikkeling van de imkerij en de positie van de honingbij in het Nederlandse landschap
- Het bestuur hield een heidag in december, gericht op de middellange toekomst. Tijdens de heidag van 11 december sprak het bestuur over zaken als de visie en missie van de vereniging, bestuurlijk-strategische rol in relatie tot werkorganisatie en de werkdruk en taakverdeling van het bestuur en het bureau.

Er ontstonden interessante gesprekken tussen de gespreksleider, leden van het bestuur en leden van het NBV-bureau.

De visie en missie werden teruggebracht tot de kern: “Een goed opgeleide imker”.

- We lanceerden het project NBV aan Tafel

Binnen NBV aan tafel ontmoet het landelijk bestuur de lokale bestuurders en vrijwilligers in digitale ontmoetingen en fysieke ontmoetingen in de regio. Het project sluit af met een grote vrijwilligersdag.

Het bestuur gebruikt de input uit de ontmoetingen als inspiratie voor haar beleid en toekomstplan. De bijeenkomsten vinden plaats in 2024.

In 2023 bestond het bestuur uit de volgende leden:

- Wijnand Lodder (Voorzitter)
- Jan Bruurs (Penningmeester)
- Marleen Boerjan (Secretaris)
- Titia van Doorn (Algemeen bestuurslid)
- Christian Klander (Algemeen bestuurslid)
- Bert Hazelaar (Algemeen bestuurslid)

Ledenraad

Naast de formele voor- en najaarsvergadering vonden er in 2023 voor het eerst 2 informele bijeenkomsten plaats tussen Ledenraad en bestuur. De informele bijeenkomsten werden hybride vormgegeven en zijn gebruikt om langer door te praten over verschillende inhoudelijke thema's zoals Biodiversiteit, Onderwijs en de doorontwikkeling van bestuur & toezicht binnen de NBV.

Op weg naar een productbegroting

Een werkgroep vanuit Ledenraad, Bestuur en Bureau is aan het werk gegaan met het bepalen van productgroepen binnen de vereniging zodat doelen en kosten per productgroep beter met elkaar in verbinding gebracht worden. In 2024 zal er voor het eerst met een productbegroting gewerkt worden.

Commissies & vrijwilligers

Voor de kerncommissies Imkeronderwijs en Bijengezondheid is de relatie met het bestuur verstevigd door een vaste bestuur afvaardiging aan de commissies te verbinden. Voor de commissie Biodiversiteit blijft deze positie nog vacant.

De Community-kanalen op MijnNBV zijn gelanceerd, zodat de interne experts en doelgroepen beter met elkaar in verbinding zijn. De nieuwe website biedt daarbij een overzicht van onze interne experts op het gebied van Biodiversiteit, Bijengezondheid en de Ledenraad.

Communicatie & profilering

Als bijenhouders weten we dat communicatie essentieel is. Onderlinge communicatie van het bijenvolk maakt het onder andere dat de honingbij niet als los organisme kan worden gezien. Het totale volk is het organisme. Ditzelfde geldt voor een vereniging: communicatie verbindt ons.

Strategie

Op basis van de aanzet tot het strategisch communicatieplan (2022-2023) zijn onze communicatie- en marketinginspanningen geïntensiveerd, met als doel de verenigingsvisie breed uit te dragen en leden te voorzien van relevante informatie.

Na een periode van beperkte capaciteit op het gebied van communicatie is per 1-4-2023 Joris Knoops aangesteld als communicatieadviseur. Met de investering op het gebied van communicatie verwachten we de imkerij beter te kunnen profileren en de vereniging zichtbaarder te maken voor leden.

Van strategie naar tactiek

Op basis van de aanzet tot het strategisch communicatieplan is er een communicatieplan 2024 opgesteld. In dit plan worden concreet onderwerpen benoemd die bijdragen aan de profilering van de vereniging. Het communicatieplan 2024 is in de bestuursvergadering van 11 november 2023 goedgekeurd.

Website

Na een intensieve periode van inrichten, vormgeven en vullen, werd onze mooie nieuwe website gelanceerd in mei 2023. De website biedt verschillende gebruikers (burgers, beleidsmakers en leden) de beste ervaring en relevante informatie.

Lokale verenigingspagina's

Direct na lancering zijn ook de paginabeheerders van de lokale verenigingen betrokken bij de nieuwe website. In intensieve digitale sessies leerden de beheerders over de structuur en beheer van de pagina. De beheerders zijn uitgenodigd in een community om daar samen na te denken over de doorontwikkeling van de pagina. Doorontwikkelingen worden bijgehouden in een overzichtelijke handleiding.

Intensivering social media gebruik

Met de komst van de communicatieadviseur is er ook meer ruimte en structuur gekomen in het social media gebruik van de vereniging. Het aantal berichten is verhoogd naar gemiddeld een per week. De onderwerpen van de berichten zijn veelal nieuwsberichten, updates maar ook uitnodigingen voor deelnamen aan bijeenkomsten (Landelijke Open Imkerijdagen en studiedagen).

Commissie communicatie

De commissie Communicatie is in 2023 nieuw leven in geblazen, maar zal voor het eerst bijeen komen in 2024. Doel van de commissie is om de verschillende communicatie-uitingen zo veel mogelijk met elkaar in synergie te brengen.

Communities & ledenparticipatie

Om ledenparticipatie en onderlinge kennisoverdracht te bevorderen, is een kanaal gestart voor alle leden van de vereniging waarop online vragen gesteld en waar ervaringen gedeeld kunnen worden. [Community - NBV-Netwerk - Mijn NBV \(bijenhouders.nl\)](https://community-nbv-netwerk-mijn-nbv.bijenhouders.nl)

Naast het kanaal voor alle leden, zijn er kanalen voor bestuurders van lokale verenigingen, ambassadeurs biodiversiteit, beheerders van lokale verenigingspagina's en deelnemers aan de Landelijke Open Imkerijdagen. Doel van de community kanalen is om uitwisseling te bevorderen en het NBV-netwerk te versterken.

Ambities & capaciteit

De vereniging is de afgelopen jaren geconfronteerd met verschillende medewerkers die te maken kregen met langdurige uitval door ziekte. De impact hiervan op het kleine verenigingsbureau is groot. Ook binnen het bestuur zijn diverse wisselingen geweest en is de werkdruk hoog. Hetzelfde beeld zien we binnen commissies en in lokale verenigingen.

De ambities binnen de vereniging en imkerij zijn hoog, terwijl de capaciteit heel beperkt is. Dit effect wordt nog sterker nu er in verschillende verbanden samenwerking wordt beoogt. Het onderwerp zal in 2024 ook terugkomen op de agenda.

Optimalisatie

In 2023 is er een belangrijke stap gemaakt in de structurering van communicatie. Ten eerste is er een aanzet tot een strategische communicatiestrategie opgesteld waaruit het communicatieplan 2024 is gekomen. Vervolgens zijn interne processen gestroomlijnd en efficiënter ingericht. Door deze optimalisatie is het NBV-bureau beter in staat informatie op te halen, te verwerken en door te geven aan de leden, lokale verenigingen en andere belangrijke partners. Dit proces is nog ver van optimaal en daarom gaan we in 2024 verder met deze optimalisatie.

Biodiversiteit

Op het gebied van biodiversiteit hebben we verschillende initiatieven ontplooid, zoals het professionaliseren van het lesmateriaal voor de cursus Ambassadeur Biodiversiteit en het faciliteren van regionale bijeenkomsten. Daarnaast zijn we actief betrokken bij onderzoeks- en kennisprojecten binnen de imkerij, om zo onder andere onze kennis te vergroten en te delen met onze leden.

Op 23 februari 2023 heeft de NBV een **bijeenkomst over de relatie honingbij-wilde bij** georganiseerd met vertegenwoordigers en presentaties vanuit de imkerij, Wageningen Universiteit & Research (WUR) en het Kenniscentrum Insecten (EIS) om de relatie tussen honingbijen en wilde bijen te bespreken en te zoeken naar een gemeenschappelijke basis en doelstelling voor verdere samenwerking.

Na de bijeenkomst bleek dat de standpunten te ver uit elkaar lagen en er geen basis is voor gezamenlijke vervolgacties.

De presentatie over de relatie honingbij-wilde bij is ook gegeven tijdens de ledenraadsvergadering in juni in Barneveld en op de studiedag in november in Assen.

Netwerk ambassadeurs biodiversiteit: De cursus Ambassadeur Biodiversiteit is geëvalueerd, aangepast en de vierde editie is in september 2023 van start gegaan met het maximale aantal van 35 deelnemers. De cursus is verder geprofessionaliseerd en onderwerpen zoals bestuiving en de impact van het klimaat, stikstof en bestrijdingsmiddelen op de leefomgeving van bestuivers, zijn toegevoegd aan het curriculum.

Op 23 september is er een terugkomdag voor de Ambassadeurs Biodiversiteit georganiseerd bij de Groene Ruiters in Bussum. Deze locatie dient als proeftuin, activiteiten- en educatiecentrum en inspiratiebron en biedt werkplekken aan groendenkers en -doeners. De terugkomdag stond in het teken van het geven van voorlichting over biodiversiteit.

Daarnaast is in de community van Ambassadeurs is de nodige uitwisseling geweest tussen ambassadeurs over diverse onderwerpen.

De **tekst over biodiversiteit op de NBV website** is herzien met meer aandacht voor andere bestuivers en wat er gedaan kan worden ter verbetering van de leefomgeving van bestuivers.

De NBV is partner van de **Nationale bijenstrategie** (NBS). Voor de voortgangsrapportage 5 jaar NBS is er gedeeld wat er de afgelopen 5 jaar is gebeurd in het kader van de professionalisering van de imkerij; één van de doelstellingen van de NBS. Zie:

<https://www.nationalebijenstrategie.nl/wat-is-de-nationale-bijenstrategie/documenten/rapporten/2023/11/01/rapport-5-jaar-nationale-bijenstrategie-2018-2023>.

Tijdens de bijeenkomst 5 jaar Nationale Bijenstrategie op 2 november 2023, heeft de NBV samen met Yuverta en het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed workshops georganiseerd over een toekomstbestendige imkerij. Tijdens de workshops werd ook de nieuwe brochure “Meer dan Bijen Houden - bijen, mensen en een duurzame toekomst” van het kenniscentrum gelanceerd. Aan deze brochure heeft de NBV meegewerkt en een actieve bijdrage geleverd.

Daarnaast heeft de NBV een projectvoorstel geschreven in samenwerking met Yuverta getiteld: “*Onderwijs in imkerland*”. Een goed en breed onderwijspakket met aandacht voor het ambacht van bijenhouden, bestuiving, leefomgeving en biodiversiteit. Het beoogde lespakket “*Bijen en biodiversiteit*” zal ingezet worden bij MBO en mogelijk HBO opleidingen.

De NBV heeft zitting in de **Klankbordgroep Kennisimpuls bestuivers**. Het project Kennisimpuls Bestuivers wordt uitgevoerd door de WUR in samenwerking met Naturalis en EIS en loopt tot 2023. De resultaten van het project zijn te vinden op: <https://hulpvoorbestuivers.nl/>

Tenslotte, is er ook veel aandacht besteed aan biodiversiteit in de communicatie van de NBV. Zo zijn er diverse artikelen geweest over het belang van biodiversiteit in ons vakblad Bijenhouden, berichten in imkernieuws en op sociale media.

Bijengezondheid

Voorlichting en het zo goed mogelijk beheersbaar houden van de Aziatische hoornaar, de ontwikkeling van het Netwerk Bijengezondheid Nederland (NBN) en de ondersteuning van Bijengezondheidscoördinatoren zijn belangrijke speerpunten geweest in 2023.

Aziatische hoornaar: Een goede informatie voorziening over de Aziatische hoornaar is essentieel voor de herkenning, melden en beheersbaar houden van deze invasieve exoot. Voor het verbeteren van de voorlichting is de tekst over de Aziatische hoornaar op de NBV website herzien, zijn er mailings verstuurd naar alle imkers en is er een informatiepakket en een voorbeeldpresentatie over de Aziatische hoornaar beschikbaar gesteld. Deze zijn via het NBV bureau verkrijgbaar voor het geven van voorlichtingsbijeenkomsten voor bijvoorbeeld lokale imkersverenigingen. Vele verenigingen hebben hiervan gebruik gemaakt. Vanuit de taskforce Aziatische hoornaar zijn er presentaties over de Aziatische hoornaar gegeven in de zuidelijke provincies Zeeland, (Terneuzen 12 april), Limburg (Maasbracht 1 mei) en Noord-Brabant (25 mei Haaren). Deze bijeenkomsten zijn zeer goed bezocht. Tijdens deze bijeenkomsten zijn er frontjes beschikbaar gesteld voor het maken van selectieve vallen om koninginnen in het voorjaar weg te vangen. Ook is er volop aandacht besteed aan de Aziatische hoornaar in verschillende media en zijn er artikelen geschreven en verschenen in verschillende (vak)bladen.

De verantwoordelijkheid voor de aanpak en het bestrijden van de Aziatische hoornaars is gedecentraliseerd naar provincies. Gesprekken over de aanpak van de Aziatische hoornaar dienen daarom ook per provincie opgepakt te worden. Daarom is er een netwerk opgesteld met provinciale aanspreekpunten die het contact met de provincies samen met de Taskforce onderhouden. Eind 2023 is er een discussiestuk opgesteld dat provinciale aanspreekpunten kunnen gebruiken in hun provincies voor de aanpak van de Aziatische hoornaar. Daarnaast zijn er mailings verstuurd met het verzoek aan verenigingen om één of twee AH contactpersonen aan te wijzen. De contactpersonen geven informatie door over de AH naar hun mede-imkers in de lokale verenigingen en zorgen ervoor dat meldingen over de AH worden opgevolgd. Eind 2023 had ongeveer de helft van de lokale verenigingen een AH contactpersoon. Het verder verstevigen van het netwerk en de ondersteuning van verenigingen met voorlichtingsmateriaal zal in 2024 een vervolg krijgen.

In 2023 kreeg het **Netwerk Bijengezondheid Nederland (NBN)** een verdere impuls. Het NBN is een initiatief van de beide imkersverenigingen NBV en IN) en WUR en heeft als doel een landelijk dekkend netwerk te realiseren bestaande uit Bijengezondheid Coördinatoren (BGCs) en werkgroepen bijengezondheid & diagnose waar imkers terecht kunnen met vragen over bijengezondheid en ondersteuning bij ziekten/bijensterfte. In 2023 is er een apart logo gemaakt voor het netwerk.

Het NBN wordt geleid door afgevaardigden vanuit NBV, IN en WUR.

De jaarlijkse terugkomdag op 14 oktober 2023 stond in het teken van het NBN en is gezamenlijk georganiseerd (en bekostigd) door NBV, IN en WUR. Tijdens deze terugkomdag stond o.a. een kennismaking van BGCs en werkgroepleden van de verschillende imkersverenigingen op het

programma met als resultaat dat het noorden van het land sinds die dag ook een werkgroep bijengezondheid en diagnose heeft. En kort daarna ook een werkgroep in Limburg is opgericht.

Amerikaans Vuilbroed (AVB) protocol. Het draaiboek bij verdenking van een besmetting met AVB is in principe af. In 2023 zijn de laatste puntjes op de i gezet met een beschrijving van de open kunstraatmethode voor volken met niet klinische verschijnselen van AVB op een bijenstand met AVB. Ook hebben de nodige formulieren een update gekregen en zijn deze online beschikbaar. De verwachting is dat LNV/NVWA dit draaiboek volgend jaar gaat goedkeuren.

De tekst over bijengezondheid is herschreven en er is een geheel nieuw tabblad gericht aan **bijengezondheid op de NBV website**. Hier staat een link naar de diagnoseboom om te kunnen achterhalen met welke ziekte een bijenvolk te maken kan hebben en een beschrijving van de meest voorkomende bijenziekten. Daarnaast zijn daar ook de contactgegevens van BGC, de werkgroepen bijengezondheid en diagnose te vinden.

Er is een concept **beleidsplan bijengezondheid 2023-2028** opgesteld door de bijengezondheidscommissie dat een leidraad vormt voor de activiteiten voor de komende jaren. De NBV steunt **Arista Bee** financieel bij haar teelt van varroa resistente honingbijen door middel van het adopteren van een Arista kast.

Ook de samenwerking met **Beep** is in 2023 doorgelopen.

Tenslotte, is er ook veel aandacht besteed aan bijengezondheid in de communicatie van de NBV. Zo zijn er diverse artikelen geweest over bijengezondheid zoals de resultaten van de wintersterfte enquête, belang van varroa behandeling in ons vakblad Bijenhouden, berichten in imkernieuws en op sociale media.

Onderwijs

Op het gebied van onderwijs hebben we ons ingezet voor de verdere ontwikkeling van het imkeronderwijs, onder andere door deelname aan overleggen binnen de Nationale Bijenstrategie rondom de ontwikkeling van het vak van imker en het actualiseren van het lesmateriaal. Specifieke aandacht ging in 2023 ook uit naar het onderzoeken van mogelijkheden voor uniformiteit in kwaliteit van de leraren Imkeren.

Beleid

Regeling imkeronderwijs

De regeling bijenteelt onderwijs uit 2008 is in 2021 aangepast als regeling imkeronderwijs.

Huishoudelijk reglement en werkwijze Commissie Imkeronderwijs

Ongewijzigd gehandhaafd.

Verantwoordelijkheden bij het organiseren van een imkerkursus.

Naar aanleiding van klachten over leraren die niet goed functioneren en cursussen waarover cursisten niet tevreden waren is een document opgesteld waarin aangegeven wordt hoe de verantwoordelijkheden verdeeld zijn. Het document is opgesteld door Jos Römgens en door de Commissie Imkeronderwijs en bestuur vastgesteld in 2021. Nadat in 2022 bestuur NBV en ledenraad hebben ingestemd met dit document is er in 2023 gewerkt aan de implementatie hiervan. Bij de implementatie kwam het probleem van leraren die zelfstandig een cursus organiseren scherp naar voor. Er wordt nog aan gewerkt om dit probleem op te lossen.

Opleidingen

Opleiding leraar imkeren 2022-2023

De commissie imkeronderwijs organiseert om het jaar een opleiding voor leraren imkeren. De lichting 2022-2023 begon met 36 deelnemers waarvan 7 voortijdig gestopt zijn, en eind oktober 29 nieuwe leraren hun diploma ontvangen. Nieuw bij de huidige opzet is dat de theorielessen deels fysiek en deels met behulp van Zoom gegeven worden. Bovendien is de groep voor praktische oefenbijeenkomsten opgedeeld in drie groepen die elkaar fysiek ontmoeten in Zuid, Midden en Noord Nederland. Hiermee voorkomen we lange reistijden.

Nieuwe opleiding leraar imkeren samen met Imkers Nederland

Met Imkers Nederland wordt gewerkt aan een gezamenlijke lerarenopleiding. Het plan is dat deze opleiding in oktober 2024 start.

Landelijk examen basiscursus

De Toetscommissie heeft een landelijke toets 2022 opgesteld, vrijwillig te gebruiken. Deze toets is door 55 leraren opgevraagd en door 26 leraren afgenomen. 4 leraren hebben de toets gedeeltelijk afgenomen.

Leden Toetscommissie 2023

Bart de Haan, Leo van der Heijden, Klaas Sluiman, Johannis Vogelaar & Paul van Doremalen.

Digitale kennismakingscursus

Er wordt gewerkt aan een digitale kennismakingscursus. Het moeizaam beschikbaar komen van een digitaal programma daarvoor is nogal vertragend voor de daadwerkelijke uitvoering.

Cursus specialist bijengezondheid

De Commissie Imkeronderwijs heeft een cursus specialist bijengezondheid in voorbereiding.

De imkerij

Imkersoverleg

In 2023 nam Wijnand Lodder (namens NBV) de voorzittersrol over van Arie Kreike (namens BVNI). Arie is door Wijnand, mede namens de andere Imkersoverleg deelnemers heel hartelijk bedankt voor zijn inzet in de eerste jaren van het Imkersoverleg.

Binnen het Imkersoverleg is in 2023 op verschillende vergaderingen en een heidag gesproken over de wensen en mogelijkheden van formalisering/doorontwikkeling van het Imkersoverleg tot bijvoorbeeld een branchevereniging. Deze verkenning en gesprekken hierover binnen de verschillende verenigingen zullen in 2024 voortgezet worden.

De Ledenraad wordt periodiek geïnformeerd over de voortgang, ontwikkeling en activiteiten van het Imkersoverleg. In de digitale nieuwsbrief Imkernieuws en in nieuwsberichten is in 2023 over de activiteiten vanuit het Imkersoverleg rechtstreeks aan leden gerapporteerd.

Vanuit het Imkersoverleg startte begin 2023 de Taskforce Aziatische hoornaar. Meer hierover lees je onder “Bijengezondheid”.

Onderzoek & Sectorale Interventie Bijenteelt

(voormalig Honingprogramma)

We hebben ons standpunt en ambities voor de toekomst bepaald op basis van ervaringen uit het verleden rondom de Sectorale Interventie Bijenteelt, en zijn in gesprek gegaan met relevante stakeholders om onze positie te versterken. In 2024 zal een bijeenkomst belegd worden met onderzoeksinstellingen om ervaringen en adviezen te verzamelen om te overhandigen aan het ministerie van LNV voor een verbeterde opmaak uitvoering van deze interventie in de komende jaren.

Er heeft een werkbezoek plaatsgevonden aan Bijen@WUR. Begin 2024 zal een delegatie vanuit het bestuur (opnieuw) een bezoek brengen aan Arista Bee Research.

Ministerie van Landbouw, Natuur & Voedselkwaliteit

Na een periode zonder vast aanspreekpunt binnen het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, vond in september van dit jaar een werkbezoek van het ministerie aan de imkerij plaats. De Directeur-Generaal en ambtenaren van verschillende divisies die betrokken zijn bij de imkerij brachten een bezoek aan de tuin en bijenvolken van De Werkbij in Vaassen. Ter plaatse volgden ook presentaties vanuit het Imkersoverleg en Arista Bee Research om de ontwikkelingen in de imkerij weer te geven. Het was een mooie, zonnige en informatieve dag die als ijkpunt dient en de basis vormt voor een nieuwe periode van samenwerking met het ministerie. Sinds het bezoek is er zeswekelijks overleg tussen de betrokkenen vanuit het ministerie en het Imkersoverleg. Daarnaast vinden er zo nodig aparte ontmoetingen plaats voor het bespreken van grotere thema's zoals de bijenvolk-registratie en de Aziatische hoornaar.

Registratie bijenvolken

Vanuit het Imkersoverleg begeleiden we de voortgang van het proces rond de Nederlandse implementatie van de Europese verplichting tot het registreren van bijenvolken en hebben we onze leden geïnformeerd over de reikwijdte, regels en richtlijnen op dit gebied voor zover deze op het moment bij ons bekend zijn.

In februari bezochten de ambtenaren van het ministerie de imkerij voor een eerste uitwisseling van uitgangspunten. Vanuit het Imkersoverleg schreven we in juni een notitie voor de betrokken ambtenaren, waarin de aandachtspunten op het gebied van kastregistratie vanuit de imkerij zijn opgetekend.

In december ontvingen de leden [een update](#) over de voortgang van het proces binnen het ministerie. Naar verwachting volgt de effectuering van de regeling per januari 2025.

Bijlage 1

Overzicht diverse commissies

Commissie Bestuiving

- .
- .
- .
- .

Commissie Bijengezondheid

- Christian Klander
- Jan Kruit
- Roel Paauwe
- Erwin Prins
- Piet Vriens
- Renée van Driessen
- René Kant
- Marianne Meijboom

Commissie Biodiversiteit

- Aat Rietveld
- Irma Paarlberg
- Willy Bos
- Eric Mahieu
- Frens Pries
- Marianne Meijboom

Commissie Communicatie

- Ben Som de Cerff
- Frank Moens
- Feikje Breimer
- Mario Coremans
- Laurette Bloem
- Kenny Vizee
- Joris Knoops

Commissie Imkeronderwijs

- Bert Hazelaar
- Maayke Dutilh
- Titus Wijnands
- Paul van Doremalen
- Ad van der Heijden
- Bart de Haan
- Ben Hoogland
- Albert Koopman
- Marie José Duchateau
- Mari van Iersel
- Marga Canters
- Joris Knoops

Commissie Jeugd

- Leon Gütz
- Kees Kampman
- Cyriel Lendfers
- Marc Gammeren
- Wijnand Lodder

Commissie Koninginnenteelt

- Gert Jan Schreuder
- Henk Kok
- Marie José Duchateau
- Tineke Brascamp
- Piet Verkooijen

Commissie Redactie

- Feikje Breimer
- Job de Jonge
- Wietse Bruisnma
- Kees van Heemert
- Sarah van Broekhoven
- Piet van Dijk
- Abe Maaijen
- Marga Canters

Commissie Studiedagen

- Jan Schrage
- Christian Klander
- Berto Smit
- Eckhard Sambeth
- Rob Verkooijen
- Harrie Rijff
- Joris Knoops

Commissie Internationaal?

- Wietse Bruinsma
- Frank Leenen
- Leen van 't Leven

Bureau Nederlandse Bijenhoudersvereniging

- Nadine Schalk (directeur)
- Marga Canters (redactie secretaris en coördinator imkeronderwijs)
- Joris Knoops (communicatie)
- Marianne Meijboom (beleidsmedewerker)
- Lianne de Boer (back-office)
- Gerda Veen (financiële administratie)